

Доло жайни

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№118—119 (1618—1619) ♦ Серед, 2 липня 1997 року ♦ Ціна договірна

У липні січень пом'янути

Парламентська хроніка

Ранкове й денне засідання 1 липня

Депутати продовжили роботу над проектом закону України про введення в дію Держбюджету на 1997 рік. З приводу першої статті, де йдеться про дату введення в дію Держбюджету, виникла тривала дискусія. Законопроект пропонувався ввести в дію Держбюджет з січня 1997 року, а статті 27 та 29 з 1 липня. Це означає особливий режим нових податкових законів. Вони будуть побіжні, що через таку дату введення Держбюджету будуть здійснені перерахунок податку на додану вартість і на прибуток підприємств. У такий спосіб місцеві бюджети були погіршані. Саме ці аргументи, а також те, що депутат В. Терещук нагадав: до прийняття бюджету ще попередили, закладена в бюджет-96, система відрахувань, а тому статті, що стосуються зміни такої системи, вводяться з 1 липня.

(Засідання на 2-й стор.)

Виступ Голови Верховної Ради України Олександра Мороза на спеціальному засіданні Верховної Ради України з нагоди першої річниці Конституції України

Шановні народні депутати і гості Верховної Ради, шановні члени Конституційного суду і представники Національної академії наук!

28 червня 1997 року в Україні вперше відзначатиметься нове для нас державне свято — День Конституції України.

(Засідання на 2-й стор.)

А що скажемо би про НАТО Грушевський Масарикові?

Сьогодні завершується офіційний візит в Україну Президента Чеської Республіки Вацлава Гавела. Він приїхав до Києва в понеділок, коли громадяни нашої держави насолоджувалися відпочинком, подарованим їм Конституцією. А ще того дня температура повітря перевищила 30 градусів, то можна було безпомилково вгадати, хто з ким поїстиме на зустріч із Вацлавом Гавелом: за офіційним костюмом...

(Засідання на 1-й стор.)

**Президент вітав народ,
народ сапав гордо,
у праці він шукав розради,
підспівував зіркам естради...**

ПЕРША РІЧНИЦЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Уперше в нашій державі 28 червня відзначено як державне свято «День Конституції». У цей день пройшло 450 різнорічних заходів, у яких, за даними МВС, брало участь більше 400 тисяч чоловік. У окремих містах, зокрема, Києві, Луганському, Львівському та в Сімферополі було проведено політичні акції за ініціативою лідерів Комуністичної та Соціалістичної партій. Близько 3 тисяч чоловік — учасників гучно названого «Весеління» похитують до трудящих за свої права», попри домовленості з міськкаміністрацією, змінили запланований маршрут руху і, прикриваючи заставою міліції, провели маніфестацію на центральній вулиці міста — Хрещатику. Олімп, ніхто з демонстрантів при цьому не постраждав, а міліція не здійснює спроб зупинити процесію. Голова Київської міськкаміністрації О. Омельченко так прокоментував це, що органи міліції не виявили опору: «Хтось повинен бути розумнішим». Більшість громадян вважали за краще відійти далі: поклади на Основного Закону, підспівуючи зіркам естради на вечірніх концертах, або проявивши три спекотних вишків їжі на дачних ділянках чи на природі.

Воістину, народ заслуговує на чесну владу

27 червня в Національній опері відбулися урочисті збори, присвячені першій річниці Конституції України. З доповіддю виступив Президент Леонід Кучма. В основному вона зводилася до пропозицій: готовності продовжити повноваження нинішнього парламенту, прийняти бюджет-98 до нового року, укласти між Верховною Радою і урядом меморандум про спільну дію із стабілізації, створити економічну комісію на чолі з екс-президентом, народним депутатом України

Леонідом Кравчуком; покласти народних обранців депутатського імунітету, бо кожні шість з десяти службових осіб, звинувачених у корупції, — народні депутати різних рівнів, утворити Національне бюро розслідувань; у кадровому доборі спиратися на високоеморальних людей нової генерації, партіям та їхнім лідерам відмовитися від протистояння; утриматися від страйків на олімпі, підписати меморандум про незастосування сили між конфесіями; закон про місцеве

самоврядування ввести в дію з 1 січня 1999 року. За відрахування Л. Кучми, кількість службових осіб із введень цього закону зменшиться в 5 тисяч чоловік. Та, мабуть, не тільки через це Л. Кучма запропонував Верховній Раді тимчасово, на п'ять років, припинити дію закону про державну службу, бо для багатьох, на переконання Президента, саме державна служба стала джерелом збагачення. Серед пропозицій — скорочення на чверть адміністративних витрат, що означає

виповнення згорання адміністрації. Цікаво тільки, чи стосуватиметься це також істоту, як адміністрація Президента, котра за витратами вже налізнула Кабінет міністрів? На ті запровадження жорсткого режиму економіки і створення Національного бюро розслідувань Президент запропонував надати інвесторам податкові канікули, для чого потрібне рішення Верховної Ради про «амністію» вивезених несплативши податків.

(Засідання на 3-й стор.)

Урожай-97

Соняшник обіцяє підростти

Близько 2,5 млн. тонн може скласти цього року валовий збір соняшнику на зерно, повідомляють агентства «Інтерфакс-Україна» в Мінскароспроці.

Дані ґрунтуються на попередньому прогнозі господарів на місцях. Згідно з розрахунками, середня врожайність олійної культури в Україні зростає до 14,5 центнера з гектара (минулого року 10,5 ц/га).

За плану посіву соняшнику цього року в 1,7 млн. га, він був засіяний на площі більш ніж 1,8 млн. га (1996 року — 2 млн. га). Однак через низьку врожайність минулого року соняшнику було зібрано лише 2,12 млн. тонн.

Як же вони все-таки вживуться?

«Наймасовішим прийомам» року назвали журналісти урочистості з нагоди пореволюційної британської колонії Гонконг під юридичною Китаю. На цій події, яка сталася у ніч із 30 червня на 1 липня, були присутні кілька тисяч гостей із кількох десятків держав світу.

Об'єднання Гонконгу і Китаю — унікальне, бо вони мають співіснувати за принципом «одна держава — два устрої». Теоретично, після 1 липня життя на Сянгані (таку китайську назву матиме Гонконг) не зматиме великих змін.

(Засідання на 6-й стор.)

Що ви вимагають від нас на сьогоднішній виборчий день? Користуючись нагодою хочу від широкого серця привітати усіх народних депутатів України, і в їх особі усіх виборців, усіх присутніх у цьому залі з першою річницею Конституції України, побажати усім вам нових успіхів у не легких, але відповідальній місії державотворення в ім'я добробуту і розквіту українського народу — громадян України усіх національностей. Зі святом вас!

2 липня 1997 року. №№ 11В—119 (161В—1619)

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИПро завіт про роботу Національного банку
України, баланс його діяльності і зведений
баланс банківської системи та розподіл
прибутку Національного банку України
за 1995 рік

Відповідно до статті 20 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Верховна Рада України постановляє:

1. Взяти до відома завіт Національного банку України про роботу за 1995 рік, баланс його діяльності з валютної балансу України за 1995 рік (додається).

2. Затвердити розподіл прибутку Національного банку України за 1995 рік (додається).

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.м. Київ, 19 червня 1997 року
№ 376/97-ВРДодається
до Постанови № 376/97-ВР
від 19 червня 1997 рокуЗВЕДЕНИЙ БАЛАНС
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
за 1995 рік

АКТИВИ	СУМА	ПАСИВИ	СУМА
Грошові кошти	22782	Гроші в обігу	282177
Грошові кошти	19983	Зовнішні пасиви	956286
Дорогочинні метали	2798	Іноземна валюта	956286
Зовнішні активи	959272	Зобов'язання	
Валютні кошти	834345	перед банками	126087
Кредити, надані Мінфіну		Кошти на корпоративні	
в іноземній валюті	124927	комерційних банків	90395
Виниги до банків	137142	Кредити, отримані від НБУ,	
Кошти на корпоративні		інших КБ і філій банків	35492
комерційних банків	80977	крім кооперативних ССРП	12423
Кредити, надані комерційним		Депозити уряду	
банкам і філіям банків	21325	Кошти пенсійного фонду	12981
крім кооперативних ССРП		Кошти суб'єктів	
інших банків		господарювання	263583
Кредити, надані комерційним		Кошти на рахунок	
банкам	34840	суб'єктів господарювання	174571
Кредити, надані Мінфіну	134380	Депозити рахунків	
Внутрішній державний борг	301457	підприємств та вкладів	
Виниги до суб'єктів		громадян	89012
господарювання	335078	Інші пасиви	771490
Кредити, надані підприємствам,		Статутний фонд	55182
організаціям, громадянам	302869	Резервний фонд	6728
Кошти, вкладені в спільну		Інші фонди	130436
господарську діяльність	689	Коштів створення	
Вкладення в цінні папери	31520	валютних резервів	4754
Інші активи	656374	Прибуток	137413
Основні фонди	59161	Кошти в розрахунках	42
Відвернені кошти за рахунок		Інші пасиви	426355
прибутку	134516	Усього пасивів	2425028
Інші активи	462897		
Усього активів	2425028		

Додається
до Постанови № 376/97-ВР
від 19 червня 1997 рокуБаланс Національного банку України
за 1995 рік

АКТИВИ	СУМА	ПАСИВИ	СУМА
Зовнішні активи	352402	Зовнішні активи	514873
Дорогочинні метали	2797	Іноземна валюта	514873
Іноземна валюта	389605	Гроші в обігу	282177
Виниги до Уряду	439386	Депозити уряду	8674
Кредити, надані Мінфіну		Депозити урядових установ	1505
Внутрішній державний борг	426383	Кошти пенсійного фонду	869
Кредити, надані комерційним банкам		Розрахунки з кредитними установами	72418
Інші активи	34039	Кошти на корпоративні	
Грошові кошти	886	комерційних банків	72418
Основні фонди	17293	Інші пасиви	128991
Відвернені кошти за рахунок		Кошти на рахунок	
прибутку	14083	суб'єктів господарювання	1687
Інші активи	108323	Статутний фонд	502
Усього активів	1007133	Резервний фонд	592
		Інші фонди	22748
		Коштів створення	
		валютних резервів	4754
		Прибуток	14083
		Інші пасиви	84715
		Усього пасивів	1007133

Додається
до Постанови № 376/97-ВР
від 19 червня 1997 року

Розподіл прибутку Національного банку України за 1995 рік

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ	СУМА
1. Фінансування будівництва потужностей по виготовленню та зберіженню національної валюти, об'єктів банківської інфраструктури	9815
2. Фінансування витрат по технічному переоснащенню платіжної системи, систем запису, придбання банківського обладнання, інвентаря і спецтранспорту	1595,5
3. Подолання Різноманітної інфраструктури	300
4. Відрахування Міністерству фінансів	236
5. Витрати на підвищення кваліфікації кадрів та утримання інвентарних засад	301
6. Фінансування заходів по соціальному захисту пенсійної системи	1066
7. Інші витрати	779,9
Усього	14003,4

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про завіт про роботу Національного банку України, баланс його діяльності і зведений баланс банківської системи та розподіл прибутку Національного банку України за 1996 рік

Відповідно до статті 20 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Верховна Рада України постановляє:

1. Взяти до відома завіт Національного банку України про роботу за 1996 рік, баланс його діяльності з валютного балансу 18 670 млн. гривень і зведений баланс банківської системи України з валютного балансу 37 366 млн. гривень (додаються).

2. Затвердити розподіл прибутку Національного банку України за 1996 рік у сумі 302,5 млн. гривень (додається).

3. Національному банку України разом з Кабінетом Міністрів України до 1 вересня 1997 року внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про Державний бюджетний банк України разом із проектом плану організаційних, кадрових, фінансових, матеріально-технічних, інформаційних заходів для введення Закону в дію.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.м. Київ, 19 червня 1997 року
№ 377/97-ВРДодається
до Постанови № 377/97-ВР
від 19 червня 1997 рокуБаланс Національного банку України
за 1996 рік

АКТИВИ	СУМА	ПАСИВИ	СУМА
Зовнішні активи	9958	Валютні пасиви	12162
Дорогочинні метали	100	Іноземна валюта	12162
Іноземна валюта	9958	Гроші в обігу	4259
Виниги до уряду	6211	Депозити уряду	170
Кредити, надані Мінфіну в національній валюті	3439	Розрахунки з кредитними установами	639
Внутрішній державний борг	2278	Кошти на корпоративні комерційних банків	17
Вкладення в цінні папери	129	Кошти на рахунок суб'єктів господарювання	5
Виниги до уряду	407	Статутний фонд	10
Кредити, надані комерційним банкам	474	Резервний фонд	488
Грошові кошти	17	Спеціальні фонди	
Основні фонди	181	Відвернені кошти	
Кошти, направлені на купівлю валют		за зовнішнім боргом	480
в офіційній валютній резерві НБУ	1153	Фонд створення валютних резервів	303
Відвернені кошти за рахунок прибутку	303	Прибуток	140
Інші активи	204	Інші пасиви	16670
Усього активів	18670	Усього пасивів	18670

Зведений баланс банківської системи України
за 1996 рік

АКТИВИ	СУМА	ПАСИВИ	СУМА
Грошові кошти	318	Гроші в обігу	4259
Дорогочинні метали	100	Іноземна валюта	15251
Валютні кошти	13363	Депозити уряду	740
Іноземна валюта	13363	Депозити урядових установ	653
Виниги до уряду	6981	Кошти пенсійного фонду	87
Кредити, надані Мінфіну в національній валюті	3439	Зобов'язання внаслідок банків	4004
Кредити, надані Мінфіну в іноземній валюті	2236	Кошти на корпоративні комерційних банків	743
Внутрішній державний борг	129	Кредити, отримані від Національного банку та інших комерційних банків	
Вкладення в цінні папери	1177	Кошти суб'єктів господарювання	3261
Виниги до банків	4007	Кошти на рахунок суб'єктів господарювання	5341
Кредити, надані комерційним банкам	2078	Депозити рахунків підприємств, організацій та громадян	3206
Кредити, надані НБУ комерційним банкам	474	Інші активи	2135
Виниги до суб'єктів господарювання	5643	Статутний фонд	7771
Кредити, надані підприємствам, організаціям та громадянам	5452	Резервний фонд	1106
Кошти, вкладені в спільну господарську діяльність	18	Інші фонди	105
Вкладення в цінні папери	173	Інші фонди	2476
Інші активи	7054	Кошти в розрахунках	2
Основні фонди	1784	Коштів створення валютних резервів	1414
Відвернені кошти за рахунок прибутку	1414	Прибуток	1414
Інші активи	3856	Інші пасиви	2658
Усього активів	37366	Усього пасивів	37366

Додається
до Постанови № 377/97-ВР
від 19 червня 1997 рокуРозподіл прибутку Національного банку України
за 1996 рік

НАПРЯМИ	СУМА	з них 0,5 млн. грн. використано на банківську діяльність	22,8*
1. Фінансування будівництва потужностей по виготовленню та зберіженню національної валюти, об'єктів банківської інфраструктури	197,9	5. Витрати на підвищення кваліфікації кадрів та утримання інвентарних засад	5,4
2. Фінансування витрат по технічному переоснащенню платіжної системи, систем запису, придбання банківського обладнання, інвентаря і спецтранспорту	28,8	6. Фінансування операцій з матеріальними матеріалами по забезпеченню укріплення стабільності і купівельної спроможності національної валюти	10
3. Заходи щодо соціального захисту пенсійної системи	28,9	7. Інші витрати	8,1
4. Передавання Міністерству фінансів:		Усього	302,5

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести зміну до частини шостої статті 38 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (Відомості Верховної Ради України, 1994р., №27, ст.218; 1997р., №6, ст.49), виключивши її в такій редакції:

«У порядку, установленому Кабінетом Міністрів України, посадові особи державної санітарно-епідеміологічної служби, які безпосередньо здійснюють перевірки об'єктів нагляду, забезпечують проїзніми картками на проїзд відомими видами транспорту міського, примісь-

кого і місцевого сполучення (крім таксі) або за їх бажанням отримують, пропуску компетентною особою України про виконання службових обов'язків. Під час службових виїздів вони мають право на позачасове придбання проїзних документів на всі види транспорту і розміщення в готелях».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л.К.УМА.м. Київ, 11 червня 1997 року.
№ 331/97-ВР

Верховна Рада України: сьома сесія Хроніка законотворення

24 червня зареєструвалися 330 народних депутатів, і Верховна Рада приступила до питань порядку денного.

Першим народні депутати обговорили лист Президента України стосовно прийнятого Верховною Радою Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Склад часу на цей закон відведений невеликий, але було подано 302 голоси, що на тасуванні голосування, що, на думку Президента, суперечить регламенту. Народні депутати всебічно проаналізували кошти і, оскільки Конституційні норми щодо обов'язкового поєднаного голосування в таких випадках немає, скористалися правом на електоральні ініціативи на одне голосування пункт 4 статті 61.0.2 Регламенту щодо поєднаного голосування. За це проголосували 304 депутати. А за закон у цілому проголосували 307 народних депутатів. Вето Президента дозволено.

Після цього Верховна Рада приступила до постановного другого читання проекту закону України про Державний бюджет України на 1997 рік. Доводився голосувати за питань бюджету Микола Азаров. Питання розглядалися за участю уряду на чолі з виконуючим обов'язки Прем'єр-міністра Віталем Дурдичем. Кожна стаття, кожне розпорядження, кожний закон розглядалися окремо.

25 червня пізно ввечері Верховна Рада закрила розгляд у другому читанні проекту закону України про Державний бюджет на 1997 рік. Це була виснажлива і складна робота, оскільки народним депутатам довелося зробити величезну кількість максимально можливе для відстоювання своїх інтересів у статтях доходів і витрат законпроєкту, поданого Кабінетом Міністрів, і відповідно до того ж затвердженого. Узявши слово відразу після прийняття законпроєкту в другому читанні, Голова Верховної Ради Олександр Мороз виклав свій міркування щодо пов'язаних з ним проблем.

Розуміючи всі вади законпроєкту і зрозумівши у ході постановного читання максимально можливе для поліпшення статті бюджету, особливо соціально-економічної і духовної сфер, він застерів від політичних спекуляцій тих народних депутатів, які майже не працювали над законом і таким чином вирішили зняти з себе відповідальність за його прийняття. — Всі ми відповідали за бюджет, але ті, хто звався на роботу над ним, несуть відповідальність за нього, оскільки вони не сподіваються своєї виборчої неборючись за ніс. Я хотів би, щоб люди знали про це і на виборах не довіряли демагогам відстоювати їхні

інтереси, бо треба вміти борючись за інтереси своїх виборців.

Голова Верховної Ради зробив декілька урочистих, які впродовж пір року заклали з позитивним бюджету на друге читання, але і сьогодні з їх уст звучить, що неможливо Верховна Рада винна в несвочасному прийнятті бюджету. Ми і в Комітеті і в палаті бюджету, і в народі, голіш тут, у голині важкого дняго зробили все можливе, щоб привести хоч до якогось ладу цієї нееластичної статті, щоб можна було їх в балансі показати і застосувати на практиці. Тому я хотів би, щоб і спекуляції з цього боку припинилися.

Ми розуміємо, що й далі треба буде дискусії, і новий бюджетний проєктувати сам Закон про бюджет. Але до 1 липня бюджет має бути прийнятий, інакше не допустити, щоб і бюджетніми ресурсами держави не дефіцит усе, що йому загрожує. Як це робили досі, про що повідомив Верховній Раді, та й усім людям, голова Рахункової палати.

Ці тити виступи Голови Верховної Ради стали своїм ядром. Протягом цілого робочого дня Спеціальна урядова комісія на чолі з заступником Голови Верховної Ради Віктором Мусійком готувала відповіді на питання народних депутатів, які розпочиналися вранці 27 червня.

А 26 червня переліком ранковим засіданням відбулося голосування кандидатур на посади судді Конституційного суду України та суддів обласних, районних, міських і районних у містах судів України безстроково. Як повідомив голова Личівської комісії Михайло Сирота, сесія не обрала суддів Конституційного суду, а також суддів на посади Коринського М. І. набрав 210 голосів при потребі 226). Не обрало деяких інших претендентів на посади суддів, а в основному сесія підтримала переважно більшість кандидатів. Підсумки голосування буде опубліковано в місцевій пресі.

Сесія після досить гострої дискусії відправила на доопрацювання розглянутий у третьому читанні закон про постанову про основні напрямки бюджетної політики на 1998-1999 роки (бюджетну резолюцію). Прийнято Закон про внесення змін до закону «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності». Проект Закону про збір на обов'язкове соціальне страхування після узагальнення позицій розробників і опонентів було ухвалено в цілому. Прийнято і Закон України про збір на обов'язкове соціальне страхування.

У другому читанні й у цілому Верховна Рада прийняла Закон про амністію, Закон про Конституції України, за яким має бути знятий від покрання близько 90 тисяч громадян, в тому числі майже

21 тисяча засуджених за злочини, що не є тяжкими. Амністія відлягує неповнолітніх, жінок, які мають дітей менше до 16-ти років або дітей-інвалідів, політиків, чоловіків віком понад 55 років та жінок віком понад 50 років, ветеранів війни, інвалідів першої та другої групи, учасники ліквідації та потерпілі від Чорнобильської катастрофи, деякі інші. Амністія не поширюється на особливо небезпечних злочинців, рецидивистів, осіб, що порушують режим та запити на інші забезпечені для отримувачів амністії. Закон набрав чинності з дня його опублікування.

***

Розглядом проекту закону про Державний бюджет України на 1997 рік в третьому, законотворчому читанні розпочала Верховна Рада України пленарний день 27 червня.

Але і тепер практично узагальнено всі аргументи, і цифри висловилися різноманітні думки, сумніви, нові аргументи і пропозиції. І все ж одна по одній долалися складності до остаточного прийняття бюджету. 229 народних депутатів проголосували за це.

Верховна Рада затвердила Державний бюджет України на 1997 рік по доходах у сумі 22.418.813.545 гривень і по видахках — 28.122.934.536 гривень. Дефіцит бюджету становитиме 6.704.120.991 гривень, що покриватиметься тільки на беземісійній основі. На вимогу 231 депутата, з 13 мільйонів до 20 збільшено виділення коштів на погашення відсотків до довгострокових кредитів, нахалних для будівництва житла молодих сімей. На забезпечення виробничих, зернообробничих «народних» комбайнів виділено 20 мільйонів гривень, а за проголошення 303 народних депутатів. 10 мільйонів гривень депутати знайшли можливість виділити на будівництво житла для прикордонників. Виділено коштів на підготовку молодшого командного «Артеку» для оздоровлення дітей, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

У третьому читанні прийнято Закон України «Про внесення в дію Закону «Про Державний бюджет України на 1997 рік».

Потім відбулося спеціальне засідання Верховної Ради України з нагоди першої річниці Конституції України. Сучасний Конституційний суд України Павло Стявров став присягу на вірність Конституції і народowi України.

На засіданні виступили Голова Верховної Ради Олександр Мороз. На засіданні виступили перший заступник голови Верховного суду України Володимир Стефанюк, президент ІІІ України Борис Паламар, президент Асоціації народних депутатів попередніх скликань Іван Салій.

Прес-служба

Верховної Ради України.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України постановила:

1. У пункті 11.1 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» цифри і слова «з дня 1997 року» замінити цифрами і словами «з дня 1997 року».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 27 червня 1997 року. № 403/97-ВР.

В номер

За прощанням буде зустріч. Уже в Делі

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв Надзвичайного і Повноваженого Посла Російської Федерації в Україні Радхенду Кумар Рая у зв'язку із завершанням його мисії в Києві та поверненням на батьківщину.

Як зазначив Олександр Мороз, протягом останніх років між двома державами налагоджено тісні контакти, розвивається економічне співробітництво. Олександр Мороз висловив вдячність органу, міжпарламентським зв'язкам України та Індії, на жаль, не такі тісні, як того хотілось б. Олександр Мороз підкреслює, що у майбутньому контакти між українським та індійським парламентами слід припинити більше углибити.

Під час зустрічі Радхенду Кумар Рая передав Голові Верховної Ради офіційне запрошення відповісти Індії. Після висловлення співчуття, що вніс Олександр Мороз до Делі наслідок чорнобильської катастрофи, він висловив надію, що міжпарламентським зв'язкам.

Поговорили про Чорнобиль

Президент України Леонід Кучма провів телефонну розмову з Президентом Російської Федерації Борисом Єльциним. Російський керівник підтвердив, що Леонід Кучма по результатах участі російських делегатів у Денверській зустрічі найбільш розвинених країн світу. Зокрема, докладно йшлося про позицію Російської Федерації щодо майбутнього закриття Чорнобильської АЕС. Леонід Кучма висловив подяку російському Президенту за розуміння і підтримку інтересів України під час обговорення цього питання, повідомляв ДІНАУ-Україна.

Борис Єльцин повідомив, що чорнобильську проблему плановано обговорити у Москві на засіданні представників «великої сімки» на рівні міністрів.

Як же вони всі-таки вживуться?

(Початок на 1-й стор.).

Однак мій Леонідом і Пекіном уже виникають певні тертя: британці заперечують створення Пекінським паралельним органам влади в Гонконгу. Нині міжнародна спільнота закликає Пекій провести демократичні вибори у Сінгапурі.

Загалом же, констатуючи позитивно ставляться до перемоги під керівництвом Леоніда Кучми у них також є певні побоювання. Пекін обіймає жителям острова, що вони матимуть такі самі демократичні свободи, як і раніше. Однак відомо — на Сході демократія розуміється трохи по-іншому, ніж на Заході. Там виключено, що на початку такого співжиття можуть виникати проблеми.

Розглядає справи трінає.

Марина КОБАЛЬЧУК.

Чи обмежить суд повноваження Рахункової палати?

24 червня Конституційний суд України на пленарному засіданні розпочав розгляд справи про конституційність поданнями Президента України про невідповідність Конституції України Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» та про невідповідність Конституції України Постанови Верховної Ради України «Про встановлення статті 98 Конституції України».

Ідеться про судове вирішення питання щодо шляхом конституційного контролю. А саме, по-перше, чи відповідає Конституції України те, щоб обов'язок контролювати повноваження Рахункової палати не обмежено власне сферою Державного бюджету України, а поширювався також на фінансові засоби, які не входять до складу Державного бюджету України?

У Конституційному суді України

По-друге, чи відповідають Конституції України положення, якими до повноважень Рахункової палати віднесено контроль не лише видатково, але й доходної частини державного бюджету?

По-третьє, чи відповідають Конституції України положення, за якими на Рахункову палату покладено, по суті, урядовсько-розпорядчий функції щодо органів виконавчої влади, Національного банку України, Антимонопольного комітету України, Фонду державного майна України, інших державних підприємств, установ, органів місцевого самоврядування?

По-четверте, чи конституційно покладати на Рахункову палату контроль

но-ревізійні, експертно-аналітичні, інформативні та інші види діяльності? Чи первинні конституційні повноваження Верховної Ради України, коли прийняла Постанову «Про тлумачення статті 98 Конституції України», і чи відповідає зміст цієї постанови Конституції України (ст. 147 і 150 Конституції України, п. 6 Перехідних положень до неї)?

Представники Верховної Ради України доводили, що неможливо аналізувати і контролювати використання бюджету, не маючи чіткої уяви про джерела доходів, які надходять до нього.

Також представники Верховної Ради вважали: поняття «виконання бюджету»

і «використання коштів бюджету» слід розуміти як єдине застосування до виконання державного бюджету — це категорія єдиного фінансово-економічного порядку. Але я думаю про те, що «використання коштів» — це більш вузьке поняття, ніж «виконання бюджету», погодився.

У своєму виступі представник Верховної Ради зазначив, що Рахункова палата не має державно-власних повноважень, не є органом державної влади. Однак у Законі України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» йдеться про право надавати керівникам тих об'єктів, що їх переняли державі, певні приписи, невиконання яких тягне за собою певні наслідки. На яких ґрунті правити Рахункової палати, чим забезпечується діяльність контрольного органу.

Розглядає справи трінає.

Комітет Верховної Ради України

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів розглянув питання про порядок розгляду Верховною Радою проекту Закону «Про Регламент Верховної Ради України». Розробка такого законопроекту зумовлена необхідністю уніфікації законодавчої процедури у відповідності з вимогами нової Конституції.

У проекті враховано зауваження та пропозиції народних депутатів, комітетів, депутатських фракцій і груп, висловлені в часи триденного Регламенту.

Розглянуто також декілька пропозицій та поправок до проекту закону «Про уповноваження Верховної Ради України з прав людини», прийнятого у першому читанні. Вирішено підтримати пропозиції і надіслати їх Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин для вживання у законопроекті, що готується до другого читання.

Комітет з питань оборони і державної безпеки розглянув кілька законопроектів і висловив відповідні зауваження.

Щодо поданого Кабінетом міністрів проекту закону України про державне оборонне замовлення відповів до Переліку першочергових проектів законодавства, які з питань військової сфери і державної безпеки після введення в дію нової Конституції України, кожному заповнювачу і в разі повторного розгляду цього закону ми читали після доопрацювання.

Підготовлений групою народних депутатів узгоджений варіант проекту законопроекту «Про уповноваження Верховної Ради України з прав людини» вирішено пропонувати на розгляд сесії у другому читанні після врахування висловлених зауважень. Члени комітету вважають, що уповноважений має здійснювати на постійній основі парламентський контроль за дотриманням прав і свобод людини і громадянина та їх захист на території України і в межах її юрисдикції.

Стосовно поданого Президентом України проекту закону про внесення змін і доповнень до Кримінально-процесуального кодексу України та деяких інших законодавчих актів у зв'язку з утворенням Національного бюро розслідувань України (НБРУ) з метою зміцнення національної безпеки, захисту прав людини, боротьби з злочинністю, то комітет вважає за необхідне розглянути Верховній Раді розглядати і схвалити означений законопроект лише після схвалення Закону про НБРУ.

Заслухано інформацію Міністерства закордонних справ України та Держкомкорпусу України про стан виконання положень чинного законодавства щодо делітації державного кордону між Україною і Російською Федерацією.

Розглянуто Закон України 15 травня 1996 року заступником Головного енергетичну програму України до 2010 року, який передбачає розвиток та запровадження енергетичних систем, виробництва і котлоагрегатів з топками, що працюють на опалювальному кінельному шари (ЦКШ). Посвідчено підтримку кої ліній, гетичного комплексу, транспорту і за з'яву підтримати ратифікації Гарантійної кредитної угоди щодо Старобішівської ТЕС між Україною та Європою. Промисловість, інфраструктуру та розвитку на кінельному шари найбільшого блоку № 4 аказано ТЕС шляхом установах кої та топку ЦКШ.

Однак народні депутати стурбовані повільним темпом реалізації заходів, передбачених Національною енергетичною програмою, а також тривалістю реалізації проекту міністра, схваленого Верховною Радою 15 липня 1996 року щодо запровадження чистих енергетичних технологій спалювання вугілля в ЦКШ на Луганській ТЕС та шахті Кірово-Заводська.

Комітет вважає, що головною проблемою такого відставання є важкий фінансовий стан галузі

паливно-енергетичного комплексу, а також те, що наша країна не має власного кінельного виробництва.

З метою поліпшення становища з запровадження нових технологій комітет звернувся до уряду з проханням надати роз'яснення щодо позиції щодо створення «Місця» комісії з запровадження чистих вугільних технологій.

Важко викває першочергові кої, коли кінельного шари на вугільних шахтах, у тому числі з будівництвом на них малих теплоенергетичних комплексів. Для цього на першому етапі роботи потрібно проаналізувати можливість створення такого комплексу на базі шахтоуправління імені газети «Правда». Для розробки та вироблення висновків комітетом екологічно чистих вугільних технологій в енергетику комітет вважає за доцільне прискорити будівництво демонстраційної лінії для спалювання та газифікації вугілля циркуляційною кінельною шари під тиском потужністю 10 МВт на території Національного центру вугільних енергетичних технологій НАНУ та Мінерного України.

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку розглянув проект Закону «Про Державний бюджет України на 1997 рік» (уточнений для розгляду у другому читанні) і висловив відповідні зауваження і пропозиції: передбачити в проекті Держбюджету по Міністерству вугільної промисловості витрати в розмірі 2,475 мільярдів гривень на виплати енергопідприємствам пільгові кредити для створення експлуатаційних запасів палива, що необхідно для виробництва енергетичних компаній, у сумі 300 мільярдів гривень.

При цьому тарифах на теплоенергетику Міністерство має обміняти державні гарантії вивантаження капіталовкладень (рівень рентабельності складає 2,9 відсотка). Потреба у централізованих капіталовкладеннях становить 175 мільярдів, з них необхідно передбачити асигнування на капіталовкладення в сумі 335 мільярдів гривень.

Для фінансування будівництва й відновлення сільських електромереж, забезпечення розвитку соціальної інфраструктури, виробництва, хімічних і гірських поселень згідно із Законами України «Про соціальний розвиток села та агропромислового комплексу України», «Про фермерське господарство», «Про статус гірських населених пунктів в Україні» — 290 мільярдів.

За рахунок бюджетної позики необхідно передбачити 40 мільярдів. Для фінансування вкрай важливої енергетичної споруди — Дніпро-Дніпровської ГАЕС і Дніпровської ТЕС.

Зважаючи, що питання компенсації втрат енергопотребляючих організацій від електрики в опалі електроенергії не вирішене повністю не сковавши, а норми споживання електроенергії за паливними тарифами, Міністерство лише частково, втрати Мінерного у 1997 році складала 329,0 мільярдів.

Тому в проекті необхідно закласти компенсаційні виплати для аказаної енергетичної споруди, а також для інших організацій, що втратили гроші на опалювальні витрати. Міністерство УРСР від 05.03.91 № 05-103 «Про порядок обліку при оподаткуванні прибутку у разі енергопотребляючих організацій».

Виділяючи частиную проекту закону фінансування науки електроенергетичної галузі передбачено в сумі 344 тис. грн. При цьому в сумі 380 тис. грн. При цьому взагалі не враховано кредиторську заборгованість за аказано у 1996

ро, проект роботи, яка становить 283 тис. грн.

Для реалізації завдань по представництві України у міжнародних організаціях за яким, що покладені на Міністерство за яким, перебачено 640,4 тис. грн. Ці кошти необхідні для участі представників України у міжнародних заходах Міжнародного Союзу, супутникових організацій за яким «Еврател» та «Еврател».

На пропозиції Міністерству, представлений є установчою порядку до органів державної виконавчої влади під час формування проекту Державного бюджету на 1997 рік, потреби в бюджетних коштах на фінансування підприємств транспорту-поромного комплексу становлять 324,2 мільярдів, уточненими показниками передбачено 297,5 мільярдів, а саме 5,2 відсотка цієї потреби.

В проекті Державного бюджету України на 1997 рік пропонується врахувати зауваження і пропозиції, які стосуються вирішення найгостріших проблем функціонування галузі. А саме:

передбачити виділення централізованих капітальних вкладень на придбання спеціального залізничного транспорту для перевезення в сумі 50 мільярдів, асигнування на покриття збитків від пасажирських перевезень на залізничному транспорті у сумі 103,0 мільярдів.

В нафтогазовому комплексі накласти виправити положення, які складаються у зв'язку з тим, що в проекті Державного бюджету передбачено видатки на покриття збитків населенню при споживанні природного газу в сумі 439,1 мільярдів.

В проекті бюджету немає передбачених видатків на покриття заборгованості з пільг, субсидій і компенсацій різним в цінах за газ, спожитий населенням і бюджетним організаціям а минулому році, на суму 264,4 мільярдів, а також внаслідок суми 5,234 мільярдів, на компенсацію та утримання нафтопродуктопостачальників.

Якщо врахувати ці та інші пропозиції, то принципні зауваження до проекту закону України «Про Державний бюджет України на 1997 рік» комітет не має.

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку розглянув питання щодо галузевої системи медичного страхування на базі медичних закладів залізничного транспорту.

Система охорони здоров'я на залізничному транспорті створювалася протягом багатьох років. Вона забезпечує, в першу чергу, виконання таких важливих функцій технологічного процесу на транспорті, як безпека руху, надання медичної допомоги пасажирам, а також медичного обслуговування робітників залізничного транспорту.

Із часу створення цієї системи населення залізничного комплексу становило понад 6 мільйонів чоловік. Мерква лікувально-профілактичної допомоги залізничного транспорту і призначення охорони здоров'я територію України. В цей час понад 50 тисяч спеціалістів. Із часу створення цієї системи охорони здоров'я в Україні перебуває в катастрофічному стані. Без глибокого економічного роз'яснення і поліпшення неможливо і безпечного медичного обслуговування населення. Існуючі умови такого реформування з запровадження медичного страхування населення. Держкомстрахових фондів розроблено і затверджено і населення. В умовах економічної кризи, низького рівня доходів працівників тієї ж страхових фондів, які не можуть забезпечити доступність медичної допомоги і її фінансування.

На базі медичних закладів залізничного транспорту проходить експеримент з медичного страхування.

Зокрема, на базі Центральної транспортної лінії України і Львівської залізниці проводиться організаційно-методичне і програмно-інформаційне забезпечення системи медичного страхування залізничників. Проведено організаційно-методичне до дослідження галузевої системи медичного страхування, міжнародного експертизи правових, економічних аспектів експерименту, навчання персоналу.

«Розв'язувати» проблеми, пов'язані з запровадженням системи медичного страхування на залізничному транспорті, комітет відзначає актуальність цих проблем і вважає, що експеримент заслуговує на увагу.

На колегії Генеральної прокуратури України за участю членів Комітету з питань екологічної політики, керівників Мінекобезпеки, Мілестрою, Держкомітету охорони, Держкомітету та науково-технічної обговорено результати експерименту експертизи правових охорони навколишнього природного середовища та ішого законодавства, що регулює складання, зберігання, розлівання, транспортування, утилізації виробничих і промислових і побутових відходів на території України.

Певарику встановлено, що виключно безконтрольними з боку зазначених міністерств та відомств органи місцевої влади значна частина промислових та побутових відходів накопичується в неадекватних пунктах на околиці населених пунктів, лісоосу, землі сільськогосподарського призначення. Неконтрольована ситуація з накопиченням і відходами виробництва призводить до виникнення таких інфекційних захворювань, як гепатит, черевний тиф, дизентерія тощо, які вже стали соціальним лихом.

Особливо напруженою залишається ситуація в промислових районах Львівської, Дніпропетровської, Луганської, Закарпатської, Харківської, Київської областей.

На засіданні було заслухано повідомлення керівників зазначених міністерств про виконання покладених на них обов'язків.

Особливо гострі критичні зауваження робота Мінекобезпеки України, яка фактично не забезпечує контроль за дотриманням норм екологічної безпеки при експлуатації полігонів промислових та побутових відходів. Міністерство неослаблено виконує надані повноваження за законом повноваження щодо зобов'язання та усунення викидів на територію.

Крім того, пропала й на адресу Держкомітету, Держкомітету охорони, Держкомітету та інших контролюючих органів влади в ціій галузі.

За результатами проведеної організації прокуратури перевірили за виявленими порушеннями внесено понад 3 000 притиски, подань та протестів, 812,6 тисяч гривень до дисциплінарної та адміністративної відповідальності, пред'явлено 135 позовів, порушено 23 кримінальні справи.

Було вказано на незадовільну роботу прокуратури Рівненської, Кіровоградської та Хмельницької областей, які неможливі від здійснення нагляду за виконанням природоохоронного законодавства.

На дуку заступника Голови Комітету на даному засіданні, а також на А. Писаренка, працівників прокуратури необхідно посилити відповідальність до посадових осіб спеціальної служби з питань охорони природи організації влади щодо анонімна інформація своїх функціональних обов'язків. Крім того, зазначено, що Кабінет Міністрів України, а також до Верховної Ради проекту закону про відходів, який повинен забезпечити регулювання правових, організаційних і економічних аспектів діяльності влади з питань цієї галузі. А. Писаренко представив Генпрокуратури, міністерств і відомств до співпраці з метою удосконалення природоохоронного законодавства.

Колегія Генпрокуратури вирішила жести подання до Мінекобезпеки, Держкомітету, Держкомітету про пригнітання винних посадових осіб до відповідальності, а також

підготувати до розгляду законопроект, який передбачає посилення відповідальності керівників зазначених міністерств і відомств, які не виконують своїх функціональних обов'язків. Слідчому уповноважено Генпрокуратури доручено взяти під контроль порушення кримінальних справ, порушених за результатами проведення перевірок. Про наслідки перевірок доручено Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та ішого законодавства, що регулює поводження з відходами, виконати правові порушення та вжити заходів буде направлено доповідь записки Президенту України.

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку провів візиту завідувачів в Україні. Розглядався стан виконання Закону України про енергозбереження на підприємствах Міністерства промисловості України.

Підприємства Мінпрому є найбільш енергоємними в промисловій комплексі. За 1996 рік вони спожили більше 18,9 млрд. куб. м природного газу, 21,71 відсотка від загального споживання в Україні та майже 44,4 млрд. кВт-год електроенергії (24,4%).

Комітет висловлює стурбованість тим, що підприємства використовують паливно-енергетичні ресурси. Він вважає, що однією з основних причин такого становища є те, що протягом останнього року не було галузевого контролю щодо ефективності споживання електроенергії.

Найбільш ефективно це видно на прикладі металургійного комплексу, який виробляє понад 10 відсотків в сукупному виробництві України. Існують значні проблеми з конкурентоспроможністю металургійного комплексу, зокрема, що з 1990 року до 1995 р. галузь втрачає ефективність продукату (з врахуванням енергоємності всіх підгалузей чорної металургії) зросла на 29%.

Частка енергетичності в ціні продукату по Мінпрому в першому півріччі 1996 р. становила 40% за внутрішніми цінами і 58% — за світовими цінами, порівняно з 18–25% для розвинених країн.

Внаслідок цього у 1995 році на виробничому продукті додатково витрачено енергії порівняно з сумою 400 дол. США порівняно з 1990 роком.

Особливу стурбованість народних депутатів викликає те, що зміна форм власності не призвела до підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів. Комітет рекомендував Міністерству промисловості Кабінету Міністрів України розробити систему комерційного пільг електроенергії, палива і теплоенергії, що надходить на підприємства, і технічного обліку всіх аказано в цехах, а також утилізації тепла конвертерних газів металургійних підприємств. Запровадженню ліцензійної системи щодо централізованої поставок теплової вугілля для потреб металургійної галузі.

Держкомітету комітету з енергозбереження рекомендувати розробити заходи щодо зникнення споживання електроенергії, а також схвалити економічної відповідальності зазначених підприємств та неекстремне використання паливно-енергетичних ресурсів. Запровадженню переглянути наявні норми споживання паливно-енергетичних ресурсів з метою поступового наближення їх до світових стандартів.

Комітет планує в порядку контролю виконання цих державних заходів до цього питання. Прес-служба Верховної Ради України.

Кулею, довічною чи Як іще карати

Розстрілювати поетапно

3 історії питання

Хто підписує, хто сперечається

В Україні злочинці щодоби позбавляють життя в середньому 13 осіб. Лише торік у нас вчинено 4896 убивств, з них 118 — на замовлення. З 1992 по 1995 роки від імені держави до смертної кари (переважно за намісності вбивств) засуджено 560 злочинців. Нашій державі дісталася від СРСР одна з чотирьох спец'язниць, де виконували смертні вироків, — Дніпропетровська. За кількістю страт Україна посідає 3—6 місце у світі.

Останніми роками на адресу державних установ України надійшла величезна кількість листів членів «Міжнародної амністії» з вимогою скасувати смертну кару. У квітні 1996 року народний депутат України Василь Костицький, скориставшись правом законодавчої ініціативи, подав до парламенту законопроект про внесення доповнень до статті 24 Кримінального кодексу, який передбачає заміну смертної кари на довічне ув'язнення.

Постійний парламентський Комітет з питань законності і правопорядку, отримавши попередню негативну відгуку на законопроект правохоронних відомств, Інституту законодавства ВР, визнала пропозицію про скасування смертної кари передчасною і недовідною на цьому етапі.

У вересні 1996-го Україну прийняли до Ради Європи — серед інших зобов'язань наша держава підписувати під зобов'язанням не застосовувати смертну кару в мирний час.

Проте виконання смертних вироків в Україні триває.

У дискусію на цю тему втягуються не лише політики, науковці, представники громадськості, а й високопоставлені державні мужи. Принципові непорозуміння виникають між міністром юстиції Сергієм Головатим та генеральним прокурором Григорієм Ворсінієм...

На початку 1997 року Кабінет міністрів подав власний законопроект, яким запропоновано замінити смертні вироків по п'яти статтях КК альтернативним довічним ув'язненням і накласти мораторій на виконання тих смертних вироків, які ще не здійснені.

Парламентська Асамблея Ради Європи резолюцією №1112 від 29 січня ц. р. перепеліла нашу державу за порушення вжитих зобов'язань і поставила вимогу негайно припинити виконання смертних вироків.

18 квітня ц. р. Верховна Рада розглянула одразу обидва законопроекти — Василя Костицького та урядовий. Більшу кількість голосів набрав документ Кабінету міністрів, однак для прийняття у першому читанні цього виявилось замало — його повернуто урядові на доопрацювання.

Отже, здавалося, термін повернення парламенту до цього питання залежить лише від старань виконавчої влади. Тим часом народний депутат Василь Костицький, який згідно з Регламентом мусив зі своїм першим законопроектом зачекати до наступної сесії парламенту, вдав до такого ходу. Він подав інший законопроект на цю тему — про ратифікацію протоколу № 6 до Конвенції про захист прав і свобод людини, який стосується скасування смертної кари і накладення мораторію на виконання смертних вироків до прийняття нового Кримінального кодексу України. Нині цей документ розглядають у комітеті ВР.

СВОЄ бачення проблеми скасування смертної кари в Україні автор одного із законопроектів, народний депутат Василь Костицький виклав у розлогіх статті «Око за око, зуб за зуб. Кара, що є моральною», опублікованій у нашій газеті 22 травня ц. р. А ось аргументи профільного парламентського комітету з питань законності і правопорядку:

Розстрілювати поетапно

— Підтримуючи загальну концепцію про скасування смертної кари у мирний час і заміну її довічним позбавленням волі, комітет вважає, що негайне запровадження передбачених законопроектом положень у сьогоднішніх надзвичайно складних соціально-економічних умовах є, вочевидь, передчасним, оскільки потребує визначених поступових кроків у цьому напрямі та ретельної підготовки.

Як свідчать опубліковані в пресі дані опитувань населення про скасування смертної кари, близько 75% населення рішуче виступають за збереження смертної кари для найнебезпечніших злочинців, причому більшість із цих людей вважають за доцільне навіть розширити сферу застосування цього покарання, порівняно з положеннями чинного кримінального законодавства. Тому застосування мораторію на виконання смер-

тних вироків і скасування цього виду покарання сьогодні може негативно вплинути на тенденцію подальшого зростання кількості умисних убивств за обтяжувальних обставин, а також загострити недовіря населення тим, що держава не лише не може захистити життя громадян, а й укорте вже нехтує їхніми інтересами і волевиявленнями.

Не загострюючи і без того напружену ситуацію, з метою збереження злагодності у суспільстві та ретельного вивчення громадської думки, доцільно було б провести референдум з цього питання, приурочивши його, приміром, до проведення виборів народних депутатів України у безпечній обстановці.

Не думку комітету, скасування смертної кари слід проводити поетапно, виходячи із соціально-економічної стабільності, піднесення життєвого рівня народу,

зміцнення законності і правопорядку в країні.

І першим вагомим кроком у цьому напрямі можна було б уже найближчим часом установити довічне позбавлення волі тільки як альтернативу смертній карі за скоєння злочинів, за які за конодавством передбачається можливість призначення смертної кари (статті 58, 69, 90, 93, 190 і 234 Кримінального кодексу України) у разі, коли суд визнає за можливе її не застосувати. У зв'язку з цим слід доручити Кабінету міністрів доопрацювати законопроект та подати в пакеті з проектом закону України про внесення доповнень і змін до Вибрано-трудового кодексу України щодо визначення місць, умов та порядку відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі, а також заходів до створення місць утримання цієї категорії засуджених.

Приймаючи такі доповнення і зміни до законодавства, варто передбачити в Україні кримінальних справ щодо засуджених до смертної кари осіб, якщо вони не були страчені на момент прийняття закону. Суд має замінити смертну кару на довічне позбавлення волі.

Остаточне питання про скасування смертної кари можливо було б вирішити, прийнявши новий Кримінальний кодекс України.

найжорстокіших злочинців?

ПРЕДСТАВНИКАМ Ради Європи роздано об'явку швидкого покінання зі смертною карою в Україні — об'явку, яка не ґрунтувалася на аналізі соціально-політичної, економічної та кримінологічної ситуації в державі, тобто була просто легковажною. Сьогоднішніми, хто дає об'явку, розгорнули в засобах масової інформації мпанію за негайне скасування смертної кари — вно-таки з посиланнями лише на абстрактні морально-етичні постулати без обговорення конкретних аспектів проблеми. Не можна обійти увагою те, що останніми та аргументами, які свідчать про неможливість скасування смертної кари, в ході цієї кампанії, то ж не от. А посвідомі особи, фахівці та науковці, котрі не тільки оцінюють спроби постіпних рішень у цьому питанні, усеважніше від участі в тих обговореннях, що їх організовують у найбільш ефективних засобах масової інформації (зокрема на радіо та телебаченні).

Останніми роками в Україні з'явилася чимало діячів, які спеціалізуються на ролях представників «цивілізованої» України. З метою підтримання свого іміджу всередині країни і за кордоном ці люди

всіляко люблять в органах влади скористатися політичними рішеннями, які демонстрували б «цивілізованість» України, і з цимовитою байдужістю ставляться до того негативного ефекту, який можуть спричинити ці рішення всередині країни. З нехотуваною зовнішньою впевненістю ці особи стверджують, що цивілізованість України визначається лише тим, як вирішено кілька конкретних питань, а не загальним станом країни й умовами життя громадян, і до цих конкретних питань відмінно вкладається питання про смертну кару.

Такий підхід до питання про «цивілізованість» чи «свропейскість» України є не що інше, як спроба поставити питання з ніг на голову. Насправді скасування смертної кари не може зробити Україну «свропейською», «цивілізованою» чи «сучасною» країною, для цього необхідне реальне поліпшення економічної ситуації, зростання добробуту населення та зміцнення правопорядку. За таких обставин і ці інші конкретні рішення, зокрема і з питання смертної кари, будуть законним наслідком загального наближення України до європейських стандартів життя.

Відсутнього поліпшення економічної та політичної ситуації в державі, на жаль, поки що не відбулося, тому й рішення з конкретних питань слід приймати, виходячи з наявної ситуації в країні. Орієнтація в цих умовах на стандарти життя і поведінки найрозвиненіших європейських країн не тільки обертається нехтуванням інтересів і думки власних громадян, а тому рішення, прийняті лише внаслідок такої орієнтації, не можна вважати ні демократичними, ні такими, що відповідають національним інтересам України.

Чи можливе швидке скасування смертної кари?

Якщо виходити не із бажання мати гарний вигляд перед іншими країнами, а із реальної ситуації в Україні, то, розв'язуючи питання, слід взяти до уваги такі обставини.

Хоча смертну кару в мирний час передбачено за вчинення п'яти злочинів, однак суди, починаючи з 1992 року, реально призначають її лише за статтею 93 Кримінального кодексу, тобто за умисне вбивство за обтяжувальних обставин.

За час незалежного існування держави спостерігається постійне шорічне зростання кількості умисних вбивств в Україні.

За цих умов останніми роками

кожної нової ВТУ для цих осіб слід налати 40 мільйонів гривень, для переобладнання наявних — 30 мільйонів. Окрім цього, для утримання такої ВТУ додатково потрібно близько 9 мільйонів гривень щороку.

Отже, до того, як пропонувати кардинальні рішення щодо скасування смертної кари, треба забезпечити поточкову матеріальну базу для виконання довічного позбавлення волі і передбачити надання додаткових коштів на розширення цієї матеріальної бази принаймні протягом 20 наступних років. Постає питання: чи буде виправданим надання цих коштів в умовах, коли країна потерпає від нестачі бюджетних коштів, від багаторічних заборгованостей працівникам бюджетної сфери та пенсіонерам, які ледь-ледь зводять кінці з кінцями?

Із реалій нашого життя, про які йшлося вище, постають і відповідні думки, настрої та переконання наших громадян, а саме: різке несприйняття ідеї скасування смертної кари переважно більшістю населення (за різними опитуваннями — від 65 до 80 відсотків). На цю обставину не можна не звернути з двох причин: по-перше, справді демократична влада має рахуватися із настроями своїх громадян — інакше вона лише називатиметься демократичною. По-друге, нехтування цих настроїв у цьому конкретному випадку може призвести до збільшення фактів самосуду й помсти, які й так мають місце.

Отже, нестійке скасування смертної кари не підготовлене і в сьогоднішніх умовах може призвести до збільшення кількості жертв найнебезпечніших злочинів. А розплачуватися за «гуманізм» держави життями наших громадян неприпустимо, адже метою кримінального законодавства України насамперед має бути охорона життя жертв, постраждалих, а не злочинців.

Який реальний шлях до скасування смертної кари має обрати Україна?

Замість прогнозу

Що нас чекає, якщо й надалі відіграватимемо з одностороннім вирішенням цієї дилеми? Мова не так про загальний індекс держави на міжнародному рівні й навіть не про словесні баталії політиків чи науковців. Що чекає на практиці, зокрема учасників судового процесу? Як надалі бути їм? З цього приводу досить промовистою картинку змалював УНІАНу представник Київського центру політичних досліджень і конфліктології В. Зайцев: «...У залі суду: у відповідь на вимогу прокурора засудити обвинуваченого до найвищого покарання, захисник запропонує не займатися демагогією і, вимахуючи газетою, нагадає, що відповідно до заяв міністра юстиції Сергія Головатого (17 жовтня 1995 року, на зустрічі з делегацією Комітету з прав людини і прав людини Парламентської Асамблеї Ради Європи) виконання таких вироків призупинено до повного їх скасування. Тоді прокурор, також дівастив газету, нагадає репортаж про прес-конференцію генерального прокурора Григорія Ворсінієва (27 жовтня, в Дніпропетровську), де повідомлення пана Головатого було піддано критичній і спростовано. Захисник, порившись у паперах і озброївшись ще однією газетою, зачитає уривки зі статті-заяви, в якій міністр юстиції, натомість, заперечив генпрокурора, заодно звинувачуючи його в «невисокому рівні політичної культури і в «завданні Україні «удару іском у спину» (2 листопада, «Урядовий кур'єр»). На цій точці ситуація «зависла».

Дехто, боячись брати на себе таку відповідальність, пропонує переключити її на плечі всього народу, мовляв, треба знати його думку, і навіть наважуватися говорити про референдум.

Учинити так — означає встановити наш страждальний народ на ще одну, дарувати, всевітню ганьбу. Відповідь більшості народу очевидна. Так може відповісти наше старіє покоління, яке у страшних тривдцятих шло на митинги, як на суботники, щоб вимагати смерті для «ворогів народу»? Що одкажуть на це їхні діти, із цієї мовчазної згоди за часів Хрущова наліво й направо роздавали вняткову міру за економічні злочини, розстрілювали тих, хто економічно мислив не так, як партійні ортодокси?

Щиро повчаючи не вірити у потойбічне життя, нас, хоч, як це парадоксально, водночас спонукаючи забувати Божу заповідь: «Не вбивай». Учли не наважити всіх, хто не з нами, хто проти «світлої ідеї». Учли захищати святе — Вітчизну, жертвувати найдорожчим Божим даром — власним життям, навіть там, де достатньо було трохи ввічливості, витримки чи елементарного компромісу. Держава здевальсувала у нас самих цінну людську життя. Здевальсувала так, що засмислені боротьбою за виживання пересічних громадян ладен «кокнути» сусіда по комунальній квартирі лише за те, що той не вимкнув у туалет світло.

Колі спрощують до примітивного дилему, яку нам сьогодні пропонують розв'язати, то виходить, що держава замість того, щоб розв'язати міжнародні комунікації у нормальній квартирі, залупте, як здійснювати її «як найвищої справедливості» — розстріляти сусіда-вбивцю чи засадити його довічно за ґрати. Нечасто є гарантія, що завтра у кімнату того сусіда заселиться крадій.

Переконаний, навіть за нашого менталітету в нас мало знайдеться політиків, парламентаріїв, котрі загально не вважали б скасування смертної кари за цивілізовану норму. Але чому, маючи благородну гуманну мету, нам хочуть фактично її наважити знов? Чому Європа хоче, даючи за гроші, нас «завальтувати» (як тут не загадати слів із поезії Павлика: «Європа, чи кур-за стера...»). Невже Європа сподівається, що значення українська мати, в якій двоє українських п'яних негодівників в одну ніч за ніщо просто у квартирі ноками вбили доху, зять, двох снуків (випадок в Івано-Франківську), «прозрали» б під тиском Європи і не вимагала б карі смертю для вбивць, а держава України чи Рада Європи подякувала б за гуманність?

Невже цивілізована Європа не розуміє, що одна справа — наважити державі, що опинилася у глобальній кризі, свої економічні моделі, й зовсім інша — тонша, делікатніша, та у якій їдемо про своєрідне розуміння цілим народом таких країн, як мораль, справедливість... Моєму народові нині дуже важко зрозуміти, де постане, а де кара. А відтак і зрозуміти, чи винесений державою смертний вирок убивці — це не що інше, як помста, а скажімо, довічне запертя у темниці — кара до кінця життя і час для каяття...

Складно так, що пересічний громадянин за допомогою ЗМІ у подробицях поінформований про найжорстокіші вбивства, скоєні в Україні, і відповідно емоційно на те реагує. Але за цього дуже мало знає про істинні першопричини скоєння цих злочинів і вже зовсім нічого не знає, як чекає смерті засуджених до страти, що думає про себе, про скоєне, про свій (бо нічого він не має) нарав! державу. Чому дуже часто ці жорстокі немилосердні вбивчі сприймають як розстріляти? Чи не тому, щоб полегшити їхні земні, не відомі нам, муки.

Валерій СВІДОКОВ, народний депутат України, голова Служби юстиції України.

Замість прогнозу

Ситуація «зависає»

Що нас чекає, якщо й надалі відіграватимемо з одностороннім вирішенням цієї дилеми? Мова не так про загальний індекс держави на міжнародному рівні й навіть не про словесні баталії політиків чи науковців. Що чекає на практиці, зокрема учасників судового процесу? Як надалі бути їм? З цього приводу досить промовистою картинку змалював УНІАНу представник Київського центру політичних досліджень і конфліктології В. Зайцев: «...У залі суду: у відповідь на вимогу прокурора засудити обвинуваченого до найвищого покарання, захисник запропонує не займатися демагогією і, вимахуючи газетою, нагадає, що відповідно до заяв міністра юстиції Сергія Головатого (17 жовтня 1995 року, на зустрічі з делегацією Комітету з прав людини і прав людини Парламентської Асамблеї Ради Європи) виконання таких вироків призупинено до повного їх скасування. Тоді прокурор, також дівастив газету, нагадає репортаж про прес-конференцію генерального прокурора Григорія Ворсінієва (27 жовтня, в Дніпропетровську), де повідомлення пана Головатого було піддано критичній і спростовано. Захисник, порившись у паперах і озброївшись ще однією газетою, зачитає уривки зі статті-заяви, в якій міністр юстиції, натомість, заперечив генпрокурора, заодно звинувачуючи його в «невисокому рівні політичної культури і в «завданні Україні «удару іском у спину» (2 листопада, «Урядовий кур'єр»). На цій точці ситуація «зависла».

Думка оглядача

Благородне не нав'язують...

ОТЖЕ, наш парламент також на роздоріжжі: залишити у Кримінальному кодексі виняткову міру покарання чи скасувати, а можливо, виносити смертні вироків, то не виконувати їх, тобто накласти мораторій?

Дехто, боячись брати на себе таку відповідальність, пропонує переключити її на плечі всього народу, мовляв, треба знати його думку, і навіть наважуватися говорити про референдум.

Учинити так — означає встановити наш страждальний народ на ще одну, дарувати, всевітню ганьбу. Відповідь більшості народу очевидна. Так може відповісти наше старіє покоління, яке у страшних тривдцятих шло на митинги, як на суботники, щоб вимагати смерті для «ворогів народу»? Що одкажуть на це їхні діти, із цієї мовчазної згоди за часів Хрущова наліво й направо роздавали вняткову міру за економічні злочини, розстрілювали тих, хто економічно мислив не так, як партійні ортодокси?

Щиро повчаючи не вірити у потойбічне життя, нас, хоч, як це парадоксально, водночас спонукаючи забувати Божу заповідь: «Не вбивай». Учли не наважити всіх, хто не з нами, хто проти «світлої ідеї». Учли захищати святе — Вітчизну, жертвувати найдорожчим Божим даром — власним життям, навіть там, де достатньо було трохи ввічливості, витримки чи елементарного компромісу. Держава здевальсувала у нас самих цінну людську життя. Здевальсувала так, що засмислені боротьбою за виживання пересічних громадян ладен «кокнути» сусіда по комунальній квартирі лише за те, що той не вимкнув у туалет світло.

Колі спрощують до примітивного дилему, яку нам сьогодні пропонують розв'язати, то виходить, що держава замість того, щоб розв'язати міжнародні комунікації у нормальній квартирі, залупте, як здійснювати її «як найвищої справедливості» — розстріляти сусіда-вбивцю чи засадити його довічно за ґрати. Нечасто є гарантія, що завтра у кімнату того сусіда заселиться крадій.

Переконаний, навіть за нашого менталітету в нас мало знайдеться політиків, парламентаріїв, котрі загально не вважали б скасування смертної кари за цивілізовану норму. Але чому, маючи благородну гуманну мету, нам хочуть фактично її наважити знов? Чому Європа хоче, даючи за гроші, нас «завальтувати» (як тут не загадати слів із поезії Павлика: «Європа, чи кур-за стера...»). Невже Європа сподівається, що значення українська мати, в якій двоє українських п'яних негодівників в одну ніч за ніщо просто у квартирі ноками вбили доху, зять, двох снуків (випадок в Івано-Франківську), «прозрали» б під тиском Європи і не вимагала б карі смертю для вбивць, а держава України чи Рада Європи подякувала б за гуманність?

Невже цивілізована Європа не розуміє, що одна справа — наважити державі, що опинилася у глобальній кризі, свої економічні моделі, й зовсім інша — тонша, делікатніша, та у якій їдемо про своєрідне розуміння цілим народом таких країн, як мораль, справедливість... Моєму народові нині дуже важко зрозуміти, де постане, а де кара. А відтак і зрозуміти, чи винесений державою смертний вирок убивці — це не що інше, як помста, а скажімо, довічне запертя у темниці — кара до кінця життя і час для каяття...

Складно так, що пересічний громадянин за допомогою ЗМІ у подробицях поінформований про найжорстокіші вбивства, скоєні в Україні, і відповідно емоційно на те реагує. Але за цього дуже мало знає про істинні першопричини скоєння цих злочинів і вже зовсім нічого не знає, як чекає смерті засуджених до страти, що думає про себе, про скоєне, про свій (бо нічого він не має) нарав! державу. Чому дуже часто ці жорстокі немилосердні вбивчі сприймають як розстріляти? Чи не тому, щоб полегшити їхні земні, не відомі нам, муки.

Валерій СВІДОКОВ, народний депутат України, голова Служби юстиції України.

Ще менше наш громадянин може знати про стан і становище засуджених на довічне ув'язнення хоча б тому, що такого покарання у нас немає. А коли не знати про перше і друге, то як їх можна оцінювати, порівнювати й робити вибір?

Принадо, у шкільні роки нам розповідали, що есерку Капкан, яка вчинила замах на Леніна, сам Володимир Ілліч начебто велів не розстрілювати, а назавжди замурувати у темниці і їсти подавати так, щоб туди не пробивався й промінь світла. Тоді ми думали: якщо це так, то який нас вожде м'ясосердний — не розстріляв негідницю. Лише через багато років довідався, що насправді він був людяно жорстокий: таким самим були його покарання.

Відомого американського телеведучого Білла Донаху, який висловив готовність зробити прямиї репортажі з місця покарання, назвали «холоднокровним негідником». Це видивило було б справді жалюгідне і тому для всіх єще та серцеце. Однак дії категорії громадян його мають бачити неодмінно — потенційні вбивці й ті, хто вимагає покаяння життя вбивць за рішенням суду.

За повідомленнями преси, у Казахстані, за згодою з МВС, демонстрували по телебаченню акт виконання смертної кари і збиралися зробити це ще. Чи не вдатися Україні до такої «шокової терапії»? (До відома Генпрокуратури і голови Верховного суду: автор цих рядків готовий зробити такі репортажі). Розумію, який цинічний відвертий вигляд це може мати. Але ми всі хоч у такій ситуації повинні щось надлати в собі, щоб зробити правильний вибір!

Мораторій на виконання смертних вироків, що до нього як до одного з варіантів запропоновано вдатися Верховній Раді, не крадій вихід. Це — мимовільна прихована форма катування засуджених до страти. Образно кажучи, він мусить рід чи два стояти перед дулом зведеного для пострілу пістоля, готового випустити смертельну кулю будь-якої миті або ж... ніколи (залежно від подальшої долі мораторія).

Не в ліпшій ситуації опиняться й судді, в яких може «впасти паніка» відповідальності за винесення смертного вироків, мовляв, його все одно не виконують.

Але мораторій потрібен. Хоча б для того, щоб побачити, як відреагує на це злочинний світ. А з другого боку, матимемо час приєднатися до міжнародної конвенції про недопущення катувань ув'язнених і таким чином обмежити винесення безпідставних смертних вироків (ні для кого ж не секрет, що багато хто бере на себе «розстрілювати» статтю під неімовірним фізичним і психічним тиском берівських заманих у наших правоохоронців залишилися й досі). Матимемо і час (коли захочемо) для спроби переконати батьків та рідних жертв таких злочинів у справедливості заміни смертної кари на довічне ув'язнення і, головне, у безповоротності цього нового покарання, у те, що ні через двадцять, ні через тридцять, п'ятдесят... сто років такий злочинець волі не поbacher. Ніколи!

Анатолій БЕНЬ.

Колишній смертник за те, щоб страчували інших

Прогнозуючи остаточну позицію нашого парламенту щодо можливості скасування смертної кари, дуже важливо і цікаво знати думку народного депутата, який... на собі відчує, що таке смертний вирок. Це — людина унікальної жертовної долі — Левко Лук'яненко, засуджений свого часу за антирадянську діяльність (читай — за боротьбу, за незалежну українську державу) до розстрілу. Спочатку — уривок з його спогадів у книзі «Не дам загинути Україні» (Київ, 1994 р.): «20 травня 1961 року, Львів, слідчий ізольовано КДБ. Суддя твердив упевненим голосом чинив: «Судова колегія Львівського обласного суду засудила Лук'яненка Левка Григоровича на підставі ст. 56 ч. 1 КК УРСР до смертної кари — розстрілу, з конфіскацією належного йому майна...».

Слова вдарили по голові, немов гумовим дрючком: «Розстріляти!» Усі шість колі-підсудних напружено дивилися на мене. А я почав думати, як краще помирнати? А якщо не розстріляти, а повісити? Як було б легше: бути протягненим кулею чи задубленим віршовкою? Куля тіло всередині розриває, особливо на виході. Це — непереносно. При повільній смерті просто перестав дихати — це шість хвилин: одна хвилина свідомість, дві спина, п'ять, звиняння в конвульсіях, і все конання відбувається поза межами свідомості, поза межами болю. А куля рве відразу, багато залежить, що саме.

Отже, здавалося, термін повернення парламенту до цього питання залежить лише від старань виконавчої влади. Тим часом народний депутат Василь Костицький, який згідно з Регламентом мусив зі своїм першим законопроектом зачекати до наступної сесії парламенту, вдав до такого ходу. Він подав інший законопроект на цю тему — про ратифікацію протоколу № 6 до Конвенції про захист прав і свобод людини, який стосується скасування смертної кари і накладення мораторію на виконання смертних вироків до прийняття нового Кримінального кодексу України. Нині цей документ розглядають у комітеті ВР.

Отже, здавалося, термін повернення парламенту до цього питання залежить лише від старань виконавчої влади. Тим часом народний депутат Василь Костицький, який згідно з Регламентом мусив зі своїм першим законопроектом зачекати до наступної сесії парламенту, вдав до такого ходу. Він подав інший законопроект на цю тему — про ратифікацію протоколу № 6 до Конвенції про захист прав і свобод людини, який стосується скасування смертної кари і накладення мораторію на виконання смертних вироків до прийняття нового Кримінального кодексу України. Нині цей документ розглядають у комітеті ВР.

Отже, здавалося, термін повернення парламенту до цього питання залежить лише від старань виконавчої влади. Тим часом народний депутат Василь Костицький, який згідно з Регламентом мусив зі своїм першим законопроектом зачекати до наступної сесії парламенту, вдав до такого ходу. Він подав інший законопроект на цю тему — про ратифікацію протоколу № 6 до Конвенції про захист прав і свобод людини, який стосується скасування смертної кари і накладення мораторію на виконання смертних вироків до прийняття нового Кримінального кодексу України. Нині цей документ розглядають у комітеті ВР.

Отже, здавалося, термін повернення парламенту до цього питання залежить лише від старань виконавчої влади. Тим часом народний депутат Василь Костицький, який згідно з Регламентом мусив зі своїм першим законопроектом зачекати до наступної сесії парламенту, вдав до такого ходу. Він подав інший законопроект на цю тему — про ратифікацію протоколу № 6 до Конвенції про захист прав і свобод людини, який ст

Знов молодість не буде

Минулої неділі в нашій державі відзначали День молоді. Офіційна статистика до її числа відносить близько 9,98 мільйона чоловік віком 15—28 років — несхожих, різноликих, полярних.

Утім, насмілюємося змалювати збірний соціальний портрет сучасного мо-

лодого українця завдяки останнім даним Міністерства у справах сім'ї та молоді й соціологічного моніторингового опитування Українського НДІ проблем молоді.

(Закінчення на 16-й стор.)

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЦЬКА

На загіг надійся...

Проблема

Віснуть, дощ іде не тоді, коли просить, а коли косить. Правда, косить на Олешні, вибираючи погоду «вкільки дощовий, поки що трава». А на хлібних масивах лише пообшукують краї. Та з надією і тривогою очікують те-пер уже близьких живих. З надією на цілий вивід 780 тисяч гектарів у різних зернових колах налічується зернистість і тутій — після років нагло посушливих років можна, схоже, сподіватися на вагомий урожай. Але водночас і для тривогої причин немає. Через ясні дні буйно пішли в ріст бур'яни — ними засмічено багато площ. Ос і маку, дуброве, як хліба уродити. Схоже, рано — опериши зерно з до-машками зеленої маси. Спробув тоді його просушити, очисти, зберегти. Очі-підприємство, бур'яни повисають, — перестидий колос висипає зерно в стерню. Вибирати, отож, «золоту середину». Щоб саме упродовж неї, в стилі стріли хлі-ба вийти.

Теоретично тут все зрозуміло. А як здійснити от зро-зуміло на практиці, коли на-витаження на збиральний апарат області зросло за останні роки з 120—130 до 200 до лямком гектарів? Та й то — на спискову кількість комбайнів, а чи усі вони вийдуть у поле?

Комбайновий парк області скоротився на 1,3 тисячі машин, вже довгоноско господарства нових, уважай, зовсім не купували, з кількох синісних один робочий складали. Яка його надій-ність — зрозуміло. На високі темпи живунування такими машинами сподіватися марно. То де вийдуть?

Баталією з господарств-ків на Придніп'я до При-бужжя, вбавляють його в за-лученні «сторонніх» збираль-но-транспортних загонів. Сторонніх — відносимо. Сторонній акціонерний това-риством «Арготексервіс» з імпортерів комбайнів, що останнім часом нахалдот до областей і які не можуть че-рез безгрішність придбати КСП. Значки ті вже не пер-ший рік виручають у жина

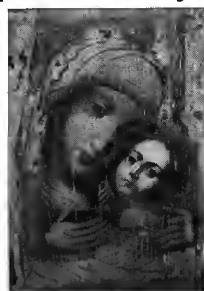
хліборобів. Шопралда, за послуги доводиться віддавати, іде близько п'ятої частки зібраного збіжжя, ас то, якщо розміривати, не біда. Стільки, по суті, і втрачають ті, хто порас ним старими машинами російського виробництва. А загони працюють і швидко, і без втрат. Ос, статистика минулого року, а тих загонів працювало 130 комбайнів імпортованої виробництва — «Джон Ді-рі», «Домінатори», «Фіаті», тобто близько 2 відсотків від загальної кількості комбайнів, що їх мали в області, а збірли вони врожай на 13 відсотка площі. Тобто один такий агрегат справжав на-шість латаних-перелатаних машин російського вироб-ництва. Нині в загонах уже 155 імпортованих комбайнів. АТ «Арготексервіс» зробило все, щоб використати їх як-найпродуктивніше: дібрано досвідчені калри механізато-ри, усталі запасено паль-но-мастилинні матеріали, проумано всі деталі технічного обслуговування. І все ж: хай ті загони зберуть ніж-ни хліба десь на п'ятій части-ні площі, ренти 80 відсотків порати такі самі КСП, апро-формам — фермерський об-слуговування. На загони, от-не слово, надійти, та і сам не знай, подбай про власні зби-ральні ресурси. А тут, хай живийши десь, уже ступає в двері, не все ще гаразд. Не тільки в багатьох господар-ствах, а й у деяких районах загалам на лінійку готовності не поставлено ще те трі-тину, а де і більше збираль-ні машини. Через безгріш-ність я малю куці запаси діла-ливали та бензину в ряді місць і до половини живи-них потреб не дотягують. Не скрізь підготовлено токи, су-шальні й зернозасисне устат-кування, потреба в якому нині буле, як уже мовлено, чимала. За дошого погоди-що трохі вилітають початок жни, акраз би і порубува-лися про все оте. Бо ж віаю-мо, врожай не той, що в віаю-мо, той, що в коморі.

Георгій ВОРОТНОК.
Одеська область.

Втрачене мистецтво

П. Довга дорога додому

ТРИ МІСЯЦІ тому з *Полтавського художнього музею виврадено дві картини XVI та XIX ст., оцінені майже в мільйон доларів. На початку травня сконо чергове пограбування: з Чернівецького художнього музею вивражено майже три бронзові статуєтки відомих західноєвропейських майстрів XVII століття.*

У Полтаві все відбувається за класичним детективним сценарієм. Як повідомив наш кореспондент Григорій Гринь, близько десятих ранок до музею зашли дві в масках. Погрожуючи охоронців та працівників музею зброєю, нападники змусили їх лягти на підлогу. Затим виврали картини, сіли в авто і зникли. Оцінюючи вартість крадених шедеврів — а це «Наторморт» Кларі Петерс, написаний 1612 року, та робота визначного французького романтика Жюль Делакруа «Нічний бій турків із хрестоносцями в 1204 р.», датована 1846 роком, — відповідно 600 та 200 тисяч гривень. Хоча цілою наратію «Бова» — в мистецьких колах більше схильні до цифри 500 тисяч доларів.

Чернівецький музей грабували вночі. Злочинці, блокувавши сигналізацію, вдерли-ся у приміщення, за зв'язи охороня і вивесли 12 цінностей, одну з яких уранці було знайдено неподалік от музею. За фактами обох крадіжок порушено кримінальні справи й велється слідство. Шопралда, як повідомляє наш кореспондент, податкова опера-тивна група з кожним днем мениша, а міське муніципське керівництво постійно посилює заходи на брэх косяків, капає, техніку тощо. Можливо, чому виконані роботи оцінювачів, експертів, поїздки до музеїв Києва, Харкова, Санкт-Пете-рбурга, результати не дає. Втім, перший заступник на-чальника УВС Полтави по-товикник міліції Михайло Май-ко твердо переконаний, що

мано у СІПА — як кілера. Ол-так домовити його приєднати-до пограбування галереї акрай важко, бо для цього потрібні речові докази — картини, яких уже, зрозуміло, і слід прохолод.

Шопралда, поділилися мі-ліціонери і втішними новина-ми: нещодавно грузинські ко-лети знайшли кілька цінних речей, які, ймовірно, були вивражені 1992 року з Києво-Печерської лаври, у Сполуче-них Штатах Америки знайде-но картини, схоже, львівської «іроніки», а польські колеги косяли для унізання ційий каталог «безогінних» картин, знайдених у камері схову. Вза-галі Микола Олексійович зівеснення, що близькість кра-діжок із музеєм сконо не без участі музейних працівників — нинішніх чи колишніх. А найбільш проблемне наше музеїв він вважає охоро-ну, тожичні і відсутність — пону чи часткову.

За офіційними даними, в Україні лише ді третини музе-їв охороняють належно. До того ж, сумний «полтавський випадок», коли муніцип і насам-перед позавідомо і охорона, діали надзвичайно повільно та непрофесійно, вкотре засві-дують, чіку «полтавський випадок», в часом і впрямі історю-вання службових обов'язків. Адриана В'ячеслав, начальник відділу музеїв Міністерства культури та мистецтв, розка-зує, що в одній з музеїв, де ко-гда напалу охоронці «не по-чули», як справді дала сигналі-зація. А в Дніпропетровську свого часу взагалі перестали охороняти один з музеїв. І його працівники упродовж кіль-кох тижнів по черзі ставали у нічну варту.

Починуючи такої нежел-данської проблематики, охорон-ців називають, зокрема, й заробоганість по зарплаті. Лише Державній службі охоро-ни борт на сьогодні складає 155 тисяч гривень. Усе це, схоже, спонукало до поваж-ливішого — МВС та Мінкульту-ри — наратити виробити спільну стратегію від батога-обичуючою нівзую «Музейна безпека».

(Далі буде)

Алла РОМАНЧУК.

Між іншим

Рибалка рибалку бачить здалека

На площі у 2500 гектарів розлилася стави Луганського об-лрикобінату в Станіно-Луган-ському районі. Щорічно рибал-ки виробляють 1500 тонн то-варної риби. Тут тако-го виробують малі-кі, коропи та товстолобики: щовесні 18—20 млн. мальків іде на зариблення прирірних та штучних володі-мих областей. А зникла-во риб.

Фото Володимира ЛЕСНОГО (ДІНАУ-Інформа).

Вгарили по руках. З Олександром Руським

У буркозаконних регіонах усього колишнього Сходу свого часу добре знали Дніпропетровський комбайновий завод. Його буркозаконили агрегати справж-но хришній в країні. Мало чим поступалися ї зарубишню. Шо тепер діється з про-дукцією цього підприємства, зокладається, неважко. Вони і зрозуміли, що про-кисла, та й підприємств вий, є споківсироб-

Контракти

чик купив би, проте інші кияни не та. Заводині з останніх сил намагалися збе-рести своє виробництво. Голова правління АТ «Дніпропетровський комбайновий завод» Олександр Руський з'явився на по-в'язі з нинішнім губернатором Курської об-ласті Рос Олександром Руським. Область знамовила дніпропетровців три сотні борт коббайнів комбайнів і все наго іх проанализує.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
м. Дніпропетровськ.

Дарунок

ної з лабораторії посажено в локальному обчислювальному мережу, що має вийти у «Експрес». Усе це, зокладається, арс-нал використовується для курсово-го та дипломного проєктування, вико-нання науково-дослідних робіт.

Але головною функцією центру ста-не оцінювання студентів, викладачів, аспірантів та інженерів з сучасними до-слідженнями в мікропроцесорній та мікроінтегральній техніці, перелісимо, з інформаційними технологіями на базі електронних засобів фірми «Моторо-ла».

За словами першого проректора ІНТУ — А.П. Чуховського, керівника центру Ю. Якимчука, створення його стало логічним результатом півторачи-но співробітництва університету та компанії в галузі напівпровідникової електроніки.

Анастасія ПЕРЕПЕЛІЦЬ.

Технарів підтримав закордон

У Національному технічному уні-верситеті України «Львівський інду-стрічний інститут» відбулася презентація навчально-інженерного центру компа-нії «Моторола», який відтепер стане нарядним підприємством Львова. Ла-бораторії експериментальних досліджє-нь.

Окрім комітету, інші робочі місця укомплектовано блоками засобів фірми та комплектами технічної і ме-тодичної літератури. Комп'ютери кож-

ГОЛОС УКРАЇНИ

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Галичина»

1. Характеристика емітента

1.1. **Повне найменування:** відкрите акціонерне товариство «Галичина», яке є повним правонаступником спільного українсько-англійського товариства з обмеженою відповідальністю «Плодоконсервний завод «Галичина».

1.2. **Місце знаходження:** Україна, Львівська область, Кам'янка-Бузький район, село Ремець.

1.3. **Дата заснування:** згідно з установним договором засновників від 12 лютого 1997 року.

1.4. **Предмет діяльності товариства:** — виробництво та реалізація натуральних фруктовок та оцвочених соєв, нектарів, лимонадів, інших напоїв та концентратів соєв;
— гуртова, роздрібна, комісійна, посилкова торгівля;
— виробництво товарів народного споживання та продукції харчування;
— виробництво, переробка та продаж населенню сільськогосподарської продукції.

1.5. **Наслідки фінансової діяльності** спільного українсько-англійського товариства з обмеженою відповідальністю «Плодоконсервний завод «Галичина» — правого попередника BAT «Галичина» за останній фінансовий рік та перший квартал нинішнього року наведені в таблиці:

а/в Полтава № 01.01.1997 р. за період з 1 січня 1997 р. (в гривнях)

Вид діяльності	1996	1997
1. Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вибітком господарського регулювання цін, ПДВ, акцизного збору	6916503	3275156
2. Всього по активах балансу	3444405	3238345
3. Балансовий прибуток	430977	3616
4. Добоворобота зборгованості	195721	2466151
5. Кредиторська зборгованість	8566411	3279711
6. Прибуток	372012	3616

2. Опис ділової активності емітента

2.1. СП «Плодоконсервний завод «Галичина» та його правонаступник BAT «Галичина» є одним з найпопулярніших виробників фруктовок та оцвочених соєв в Україні на основі сучасної технології. Основна номенклатура, обсяги виробництва та реалізації продукції наведені в таблиці цін за відповідні періоди:

Назва продукції	Обсяг реалізації, прод. в днів, ціна				Обсяг виробництва			
Фруктові	млн. грн.		в тис. грн.		в млн. літрів			
Овочеві	1994	1995	1996	1997	1994	1995	1996	1997
Сок	324	2232	7560	6588	3,1	2,4	8,1	5,2

Примітка: Обсяги реалізації виробництва продукції в 1997 році показано за п'ять місяців, тобто на 01.06.1997 року.

2.2. **Статутний фонд** BAT «Галичина» становить 65000000 (шістьдесят п'ять мільйонів) гривень. Статутний фонд сплачено повністю.

2.3. **Кількість** працюючих на підприємстві становить 215 чоловік.

2.4. **Президент товариства:** Самоїленко Іван Миколайович, освіта вища, спеціальність — товарознавець вищої кваліфікації. Працює в колективі 10 років.

Віце-президент товариства: Мозілі Богдан Васильович, освіта середня спеціальна, спеціальність — товарознавець. Працює в колективі 8 років.

Головний бухгалтер: Король Ольга Павлівна, освіта вища, спеціальність — бухгалтер. Працює в колективі 8 років.

3. **Дані про емісію цінних паперів**

3.1. **Планується випуск 65000 шт. простих іменних акцій** номінальною вартістю 1000 гривень, сума випуску 65 000 000 гривень, однією серією ТГ з номерами від 00001 до 65000. Акції на пред'явника та привілейовані не випускатимуться. Форма випуску: безпаперова, на електронних носіях.

3.2. **Рішення про випуск простих іменних акцій** буде прийнято на установчих зборах засновників BAT «Галичина»

на 15.07.1997 року.

3.3. **Мета використання коштів,** залучених від емісії — відкриття організації-правова форма підприємства, наступне розширення виробництва і збуту продукції, залучення відзначення та інших інвестицій.

3.4. **Акції BAT «Галичина»** на загальну суму 65 000 000 гривень, кількість 65 000 штук, номінальною вартістю 1000 гривень обсягують на п'ять усях частин спільного українсько-англійського товариства з обмеженою відповідальністю «Плодоконсервний завод «Галичина» пропорційно до їх часток у статутному фонді пай на акції: 12.07.1997 року.

Засновник обіму пай на акції: 14.07.1997 року. Місце обіму пай на акції: село Ремець Кам'янка-Бузького району Львівської області. Телефон для довідок: (03254) 517-32.

3.5. **Власники акцій** BAT «Галичина» мають переважне право на придбання акцій наступних емісій.

3.6. **Послугами торгівлі цінними паперами** BAT «Галичина» не користуватися.

3.7. **Цінні папери** товариством раніше не випускалися, перевищення або недоосиження рівня передлати акції не передбачається.

3.8. **Фонд сплати дивідендів** створюється за рахунок чистого прибутку товариства. Іх розмір затверджується загальним збором акціонерів. Дивіденди виплачуються акціонерам пропорційно до загальної кількості належних їм акцій, щороку до 1 березня за адресою: Львівська область, Кам'янка-Бузький район, с. Ремець.

3.9. **Можливі фактори ризику** в ділової діяльності емітента:

- можливі зміни законодавства та системи оподаткування;
- погіршення економічної ситуації в країні;
- форс-мажорні обставини.

BAT «Полтавський ГЗК» звернувся до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території України.

Наша адреса:
Україна, 315341, м. Конисомольськ, вул. Будівельників, 16.
Телефони (05348) 7-43-09
Телекс 164542 ГЗК
Факс: (05348) 21670
22954

**ПОРШНЕВІЕ ГРУППИ
ВКЛАДЫШИ
ТОПЛИВНАЯ
АППАРАТУРА
ТУРБОКОМПРЕССОРЫ**

ЧП «СПАРК»
Київ, пр. 50-ї леті Октября, 10-8
Тел./факс: (044) 474-4177

Арбітражний суд Полтавської області (314000, Полтава, вул. Зігнїна, 1) за позовом ДПА у Київському районі Полтави порушив справу про банкрутство:
— приватного малого підприємства «Еліс» (Полтава, вул. Пушкіна, буд.60); р/р 1466770 у КБ «Полтава-банк»; справа № 484/36;
— приватного підприємства «Фіал» (Полтава, вул. Жовтнева, 46, кв.216); р/р 2644089 у Полтавському регіональному управлінні «Приватбанк»; справа № 607/36;
— товариства з обмеженою відповідальністю «Сфера» (Полтава, вул. Войкова, 86); р/р 2467071 в АБ «Полтава-банк»; справа № 610/36;
— товариства з обмеженою відповідальністю «Сокіл» (Полтава, вул. Баденко, 2, кв.9); р/р 467798 у Полтавському регіональному управлінні Приватбанку; справа № 615/36.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Одеської області возбудив дело о банкротстве: № 8/1316 малого частного предприятия «Вест-Одесса», ул. Колхозная, 31; р/с 1468930 в АКБ УСБ Г. Одессы); № 8/1326 малого частного предприятия «Контакт» (Одесса, ул. Верещагина, 2; р/с 606769 в Жовтневом УСБ Г. Одессы, МФО 328038).

Письменные заявления с инициативными требованиями к должнику направлять в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 270032, Одесса, пр-т Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбітражний суд Луганської області возбудив дело о банкротстве: № 211/10-6 Союза крестьян «Родина» (34947, с. Велижское Меловского района Луганской области; р/с 000400309 в Меловском АКБ «Украина» п. Меловое, МФО 304320); № 05/4-10-6 ООО «Генезис» (349410, п. Меловое Луганской области, ул. Новоселовка, 37; р/с 000468907 в Меловском Государственно-коммерческом С/Б п. Меловое, МФО 364185); № 05/80-10/72-6 совместного предприятия «Меловская мебельная» (349410, п. Меловое Луганской области, ул. Меловская, 58; р/с 00046918 в Меловском АКБ «Украина» п. Меловое, МФО 304320); № 05/81-10/71-6 Ассоциацией делового сотрудничества «Пром-Арт» (348021, Луганск, ул. А. Ленина, 106; р/с 000409601 в Меловском АКБ «Украина» п. Меловое, МФО 304320).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 348000, Луганск, пл. Терпенов 80/8, За.

Арбітражний суд Полтавської області (314000, Полтава, вул. Зігнїна, 1) за позовом ДПА у Київському районі м. Полтави порушив справу про банкрутство:
№ 825/26 товариства з обмеженою відповідальністю «Марс-Спорт-Інвест» (Полтава, вул. Калініна, 51, кв.55); р/р 467077 у Полтавському регіональному управлінні КБ «Приватбанк»;
№ 826/26 товариства з обмеженою відповідальністю «Індоусперв» (Полтава, вул. Ляшневська, 5, кв. 21); р/р 467989 у КБ «Полтава-Банк»;
№ 827/26 приватного підприємства «Тора» (Полтава, вул. Б. Хмельницького, 5/2, кв.50); р/р 644169 в Полтавській центральній міській філії Укробанку;
№ 863/36 приватного підприємства «Саповенка» (Полтава, вул. М. Бірюзова, 3, кв. 8); р/р 1644320 в Полтавській центральній міській філії Укробанку;
№ 862/36 базиснопробавляти «Фірма «АЛІА-ЛТД» (Полтава, вул. Козубинського, 2, кв. 8); р/р 467101 в банку «Авал»;
№ 873/26 приватного підприємства «Артеміс» (Полтава, вул. Занозького, 32); р/р 3468812 в Полтавській центральній міській філії Укробанку.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Одеської області возбудил дело № 1/76-0 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Асто-Батик» (270038, Одесса, ул. Золотой Берег, 1; р/с 00147184 в АКБ Финбанка г. Одессы, МФО 328685).

Письменные заявления с инициативными требованиями к должнику направлять в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 270032, Одесса, пр-т Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

До уваги акціонерів!
Скликається першій загальній зборі БАТ «АТП «Полиграфічна».

Порядок денний:
1. Зміни та доповнення до Статуту.
2. Вибори органів управління БАТ.
3. Ріш питання.
Збори відбуваються 30 серпня 1997 року о 13 год. за адресою: Київ-180, вул. М. Краснова, 25 — у приміщенні актового залу Київського автотранспортного підприємства № 13031.
Рестрація акціонерів з 9 год. з 30 квітня до 12 год.
Телефони для довідок: 443-03-97, 449-79-16.
Президія БАТ «АТП «Полиграфічна».

Арбітражний суд Львівської області (Львів, вул. Личаківська, 81) за заявою Державної податкової інспекції по Жовківському району Львівської області порушив справу про визнання банкрутом:
4/1068 від 25.10.1996 р. приватного підприємства «Міто» (Жовка, вул. Рокосанів, 4; р/р 468713 у Жовківському відділенні Ощадбанку України, МФО 325216).
2/997 від 28.11.1996 р. Жовківського виробничо-торгівельного приватного підприємства «Женас» (с. Турника, Жовківського району, вул. Б. Хмельницького, р/р 468807 у Жовківському відділенні Ощадбанку України, МФО 325219).

Претензії кредиторів приймаються у місячний термін.

Арбітражний суд в Автономной Республике Крым (Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 1411-5 о банкротстве Акционерного страхового общества «Виста» (Агуща, ул. Ленина, 22; расчетный счет 46793 в Агущинском филиале «Крым-Банк», МФО 324411, директор Агущин-ко А. А.).

Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов.

Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за позовом ДПА у Радничкому районі м. Києва порушив справу про банкрутство:
1. № 3/46 ЧП «Термодисальція» (Київ, вул. Дегтярська, 47); р/р 2468735 в Запальному відділенні ПСБ, МФО 322153.
2. № 3/45 Київський філіал об'єднання «Екологіка» (Київ, пр-т Перемоги, 34); р/р 700502 в КФ «Експобанк», МФО 322294.

№ 12/41-6 МП «Укрінтюрпринт» (Київ, вул. Ярославів Вал, 36); р/р 000468327 АКБ «Інтербанк».

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду Києва протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (252030 Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив справу № 3/146 від 27.05.97 р. про банкрутство агропромислової фірми «Завис» (юрдичадреса: 252000, Київ, вул. Антонова, 5).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Харківської області (Харків-2, ул. Сумська, 64) возбудил дело о банкротстве: № 1937/1-32 частного предприятия «Аист» (310141, Харьков, ул. Клоковская, 197, кв.460, р/с 20038840 КБ «Регистрбанк»).

